

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач КЗ «ДНЗ № 73 ВМР»

Валентина ГУМЕНЧУК

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

«ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД № 73 ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

комунального закладу

«Дошкільний навчальний заклад № 73

Вінницької міської ради»

(протокол від 31.08.2023 р. № 1)

ВСТУП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад № 73 Вінницької міської ради» у 2022/2023 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 73 Вінницької міської ради» на 2022/2023 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 року № 33.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх напрямів, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в закладі дошкільної освіти;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;

- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та НУШ, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- підвищення професійної майстерності педагогів закладу дошкільної освіти.

Організація освітнього процесу в КЗ «ДНЗ № 73 ВМР» у 2022/2023 навчальному році буде здійснюватися відповідно до Стратегії розвитку КЗ «ДНЗ № 73 ВМР» на 2022/2024 роки за пріоритетним здоров'язбережувальним напрямком освітньої роботи та буде спрямована на реалізацію таких завдань:

- створення безпечного освітнього простору для реалізації освітньої діяльності в дистанційному та змішаному форматі, розвиток емоційного інтелекту, продовження роботи над формуванням звичок здоров'язбережувальної поведінки;
- формування любові до рідного краю, мови, культурного спадку, толерантного ставлення до інших культур і народів, розвиток мовленнєвої компетенції дошкільників шляхом використання сучасних технологій, розвитку зв'язного мовлення, прозових та поетичних творів сучасних авторів, кращих зразків малих фольклорних жанрів;
- оптимізація роботи з формування логіко-математичної компетенції дитини засобами STREAM-підходів.
- сприяння розвитку умінь педагога здійснювати самоаналіз для визначення ефективності своєї професійної діяльності та самовдосконалення.

Педагоги ЗДО забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей умінь узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВАНТАЖЕННЯ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освітній процес у комунальному закладі «Дошкільний навчальний заклад № 73 Вінницької міської ради» здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями

результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України (Лист МОН України «Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році» від 27.07.2022 № 1/8504-22).

Відповідно до рішення педагогічної ради комунального закладу «Дошкільний навчальний заклад № 73 Вінницької міської ради» (протокол від 31 серпня 2022 року №1) зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через:

– освітню програму для дітей від двох до семи років «Дитина», рекомендованою Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 23.07.2020 №1/11-4960).

Варіативна складова Базового компонента дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році реалізується через роботу гуртків та інтеграцію змісту парціальних програм у різні види діяльності:

– «STREAM – освіта, або стежинки у Всесвіт», альтернативна програма формування культури інженерного мислення в дітей передшкільного віку (авт. К. Крутій. Лист МОНУ від 14.07.2020 №22.1/12-Г-274);

– «Дитяча хореографія», програма хореографічної діяльності дітей від 3 до 7 років (авт. А. Шевчук. Лист державної наукової установи «ІМЗО МОНУ» від 18.05.2020 № 22-1\12-Г-282);

– «Україна - моя Батьківщина», Парціальна програма з національно-патріотичного виховання для дітей середнього та старшого дошкільного віку, за редакцією О.Д. Рейпольської, авт. колектив: Каплуновська О.М., Палець Ю.М., Кичата І.І., протокол від 21.06.2022 року

- Парціальна програма з фізичного виховання для дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура», М. Єфименко.

- «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку», науково-методичний посібник / Н. Гавриш, О. Саприкіна, О. Пометун; за заг. ред. О. Пометун. – Д. : «ЛПРА», 2014

Мова освітнього процесу та виховання дітей українська.

Реалізація завдань національно-патріотичного виховання дошкільників здійснюється шляхом інтеграції завдань у різні види діяльності при проведенні занять з дітьми згідно з освітньою програмою для дітей від двох до семи років «Дитина».

Планування та організація життєдіяльності дітей у ЗДО здійснюється за режимними моментами I та II половини дня, за тематичними тижнями та з використанням схеми точкового планування (в електронному та друкованому варіанті).

У 2023/2024 навчальному році у ЗДО функціонуватимуть наступні групи:

№ з/п	№ групи	вік дітей	Режим роботи	Назва групи
1.	№ 1	старший дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Дзвіночки»
2.	№ 2	старший дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Калинонька»
3.	№ 3	середній дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Сонечко»
4.	№ 4	старший дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Ромашка»
5.	№ 5	середній дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Метелики»
6.	№ 6	старший дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Казкова країна»
7.	№ 7	ранній вік	7:30 – 19:30	«Кошенята»
8.	№ 8	молодшиц дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Капітошки»
9.	№ 9	ранній вік	7:30 – 19:30	«Курчата»
10.	№ 10	ранній вік	7:30 – 19:30	«Зайченята»
11.	№ 11	молодший дошкільний вік	7:30 – 19:30	«Соняшник»
12.	№ 12	молодший дошкільний вік	7:00 – 19:00	«Волошки»
13.	№ 13	середній дошкільний вік	7:00 – 19:00	«Вишеньки»

З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених освітніх програм та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 р. № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності», листа Міністерства освіти і науки України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» від 30.07.2020 р. №1/9-411 у 2022/2023 навчальному році в ЗДО загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Орієнтовні види діяльності за розділами (підрозділами) програми	Кількість занять на тиждень за віковими групами			
	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 (7) років)	
перша молодша (від 2 до 3 років)				
Екопростір розвитку дитини: Предметний світ, Соціальний світ	1	2	2	3
Екопростір розвитку дитини: Природний світ	1	1	1	2
Дитина у світі мистецтва: Художньо-продуктивне образотворення, музика, театральне образотворення, літературне образотворення)	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	2	–	–	–
Логіко-математичний розвиток	–	1	1	2
Комунікативний розвиток особистості	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Максимальна кількість занять на тиждень	10	14	16	20

Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах) 1,4 3,5 5,3 8,3

Розподіл групових фронтальних занять на тиждень у 2022/2023 навчальному році у групах з 12 – годинним перебуванням (5-денний робочий тиждень) за програмою для дітей від двох до семи років «Дитина», рекомендованою МОН України від 23.07.2020 №1/11–4960.

РОЗДІЛ II. ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ НАПРЯМІВ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ.

Зміст освітнього процесу в ЗДО у 2022/2023 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компонента:

Освітній напрям Зміст освітнього процесу

Особистість дитини	Передбачає: формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.
Дитина в соціумі	Передбачає: формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає умінь узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.
Дитина в природному довкіллі	Передбачає: природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування. Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.
Мовлення дитини	Передбачає: засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом

специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в закладах дошкільної освіти національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.

Дитина в світі мистецтва

Передбачає: формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.

Гра дитини

Передбачає: розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.

Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі

Передбачає: сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальний освітній напрям скеровує на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах, зазначених у розділі І.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у ЗДО визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми напрямками. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх напрямів, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якого з освітніх напрямів порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх напрямів Базового компоненту забезпечується та відображається у тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році в закладі дошкільної освіти використовуються інноваційні педагогічні технології, а саме:

№ групи (вік дітей)	Інноваційна технологія	Автор(и) технології
Група № 3,13 (молодший дошкільний вік)		М. Монтессорі
Група № 8 (старший дошкільний вік)	Художньо-мовленнева діяльність дітей дошкільного віку	Н. Гавриш
Група № 4 (середній дошкільний вік), група № 2 (середній дошкільний вік)	Казкова фізкультура	М.Єфіменко
Група № 6 (старший дошкільний вік)	«Виховання казкою». Інноваційні підходи до роботи з казкою	Л. Фесюкова

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента та комплексною і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; здоров'язбережувальній; особистісній; природничо-еклогічній; предметно-практичній; технологічній; мистецько-творчій; сенсорно-пізнавальній; логіко-математичній; дослідницькій; мовленнєвій; комунікативній; художньо-мовленнєвій; соціально-громадянській; навичок орієнтованих на сталий стиль життя і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, умінь доречно застосовувати набуту інформацію.

Рівень сформованості компетентностей дошкільників різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за їх життєдіяльністю.

Для здійснення моніторингу якості освітнього процесу в ЗДО використовується методичний посібник «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим

компонентом дошкільної освіти: методичний посібник” (за загальною редакцією Т. В. Киричук, О. М. Кулик, Н. М. Шаповал. – Тернопіль: Мандрівець, 2021 р.).

Інструментарієм здійснення моніторингу є карти спостереження:

- для дітей раннього віку – картки нервово-психічного розвитку;
- для дітей молодшого, середнього, старшого дошкільного віку – картки «Сходінки розвитку дитини».

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього та дошкільного віку, а також індивідуальну роботу.

РОЗДІЛ III. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання.

Навчальний рік у комунальному закладі «Дошкільний навчальний заклад № 73 Вінницької міської ради» починається 1 вересня 2022 року і закінчується 31 травня 2023 року, літній період, під час якого освітня робота здійснюється відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України – з 1 червня по 31 серпня 2023 року.

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, крім фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності. Орієнтовні терміни проведення канікул: літні – з 1 червня до 31 серпня 2023 року (92 календарних дні), осінні – з 24 жовтня до 28 жовтня 2022 року (5 календарних днів), зимові – з 02 січня до 11 січня 2023 року (10 календарних днів), весняні – з 21 березня до 30 березня 2023 (10 календарних днів).

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. Тривалість занять становить:

- у I молодшій групі – не більше 10 хвилин;
- у II молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менш 10 хвилин.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2022/2023 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводитимуться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);

- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організовуватимуться такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

З метою забезпечення наступності з початковою ланкою освіти поширеним типом занять у поточному навчальному році у всіх вікових групах будуть інтегровані заняття.

Види інтегрованих занять:

- з соціально-природознавчої тематики;
- з пріоритетом інтелектуально-мовленнєвих завдань;
- з пріоритетом логіко-математичних завдань;
- заняття художнього циклу, тощо.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується як у I-й, так і у II-й половині дня відповідно до розподілу занять на тиждень. У другій половині дня плануються заняття з художньо-продуктивної, художньо-мовленнєвої, фізкультурно-оздоровчої діяльності. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку та індивідуальних особливостей дітей.

В закладі дошкільної освіти планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами I та II половини дня, за тематичними тижнями та з використанням схеми точкового планування (в електронному та друкованому варіанті), що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в закладах дошкільної освіти у 2022/2023 навчальному році.

Реалізація змісту освітньої програми здійснює команда педагогів: завідувач, вихователь-методист, вихователі, асистенти вихователів, керівники музичні, практичний психолог та сестри медичні старші.

Планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення впродовж тижня. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює вихователь, керівник музичний самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності впродовж дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

За окремим планом педагоги здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- занять фізичною культурою;
- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;

- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку.

Тривалість занять для дітей наступна:

- у віці від 2 до 3 років – 15 хвилин;
- від 3 до 4 років – до 20 хвилин;
- від 4 до 5 років – 20-25 хвилин;
- від 5 до 6 (7) років – 25-30 хвилин.

За окремим планом у закладі організується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- трудова діяльність;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

В інклюзивних групах команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі – Команда супроводу) розробляє індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами (далі – дитина з ООП). До складу команди супроводу включаються батьки. Відповідно до особливостей розвитку дитини з ООП Команда супроводу розробляє індивідуальну програму розвитку, за якою з дитиною з ООП проводяться корекційно-розвиткові заняття. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку, проводяться педагогами ЗДО та (або) із залученням фахівців інклюзивно-ресурсного центру чи інших закладів освіти, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти за необхідними напрямами.

З метою забезпечення єдиних вимог і наступності сімейного і суспільного виховання, надання психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, підтримки різнобічного розвитку дітей, впродовж 2022/2023 навчального року передбачено проведення загальних та групових зборів батьків, семінарів, практикумів, консультацій тощо.

Співпраця з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми проводиться онлайн (в умовах адаптивного карантину та воєнного стану) за річним планом роботи: в телефонному режимі, через листування, організацію роботи сайту закладу дошкільної освіти dnz73.edu.vn.ua; FB-сторінку «КЗ «ДНЗ №73 ВМР «Теремок»; загальносадову viber-групу «Освітній Land Теремка»; viber-групи вікових груп; YouTube-канали усіх педагогів закладу».

РОЗДІЛ IV. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідно частини 3 ст. Закону України «Про освіту» у КЗ «ДНЗ № 36 ВМР» сформовано систему внутрішнього забезпечення якості освіти, яку схвалено педагогічною радою закладу (протокол від 27.08.2021 року № 1).

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту».

Вона включає:

- оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗДО.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

1. Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у ЗДО.
2. Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО та оцінка їх динаміки.

3. Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.

4. Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗДО доцільно визначати за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗДО.

Моніторинг здійснюється на основі вимог Базового компоненту дошкільної освіти України, освітніх програм і річного плану роботи ЗДО. З метою виявлення динаміки, тенденцій і закономірностей та прогнозування подальшого розвитку дитини дошкільного віку у КЗ «ДНЗ № 73 ВМР» організовується та проводиться педагогічний моніторинг, який проводиться в вересні 2022 року – початковий моніторинг (для виявлення напряму і корекції освітньої роботи з дітьми, медико-соціального, психолого-педагогічного); у січні 2023 року – поточний моніторинг (для визначення динаміки розвитку вихованців, перегляд відкритих занять); у квітні 2023 року – підсумковий моніторинг (підбиття підсумків життєдіяльності дошкільників за тривалий період, визначення рівня досягнень дітей та виконання освітніх програм, перегляд підсумкових занять).

Матеріали щодо організації і проведення моніторингу досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти України, показники досягнень дітей, діагностичний інструментарій, методику обстеження, характеристику рівнів засвоєння програмових вимог розроблено відповідно до методичного посібника “Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти: методичний посібник” (за загальною редакцією Т. В. Киричук, О. М. Кулик, Н. М. Шаповал. – Тернопіль: Мандрівець, 2016 р.).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у ЗДО схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

Напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у КЗ «ДНЗ № 73 ВМР».

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації	Термін проведення
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (спортивної, музичної залів, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження	
Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження		
Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації		

Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації	
Створення умов для дітей з особливими потребами	Спостереження, вивчення документації	
Освітня діяльність	Якість планування в ЗДО	Вивчення документації
Діяльність керівника ЗДО	Опитування, вивчення документації	
Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації	
Організація та здійснення освітнього процесу в ЗДО	Спостереження, вивчення документації	
Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження, оцінка, вивчення документації	
Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації	
Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації	
Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації	
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями старших груп вимог БКДО за освітніми напрямами	Спостереження

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.
2. Підвищення якості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків вихованців.

Освітня програма КЗ «ДНЗ № 73 ВМР» забезпечує досягнення дітьми результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Основні показники, що характеризують найістотніші сторони розвитку дитини напередодні вступу до школи:

- сформовані основні фізичні якості, рухові уміння, культурно-гігієнічні, оздоровчі навички та навички безпеки життєдіяльності;
- сформований позитивний образ «Я», створена база особистісної культури дитини;
- сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самооцінка;
- сформовані навички соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим;
- сформований інтерес та вміння розуміти інших, бажання долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, вміння оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей, узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства;
- сформовані уявлення про належність до народу України, про традиції та свята українців, поняття про патріотизм та любов до рідної країни.
- сформовані уявлення про природу планети Земля та Всесвіт;
- розвинута емоційно-ціннісна відповідальність екологічного ставлення до природного довкілля, сформовані навички дотримання правил природокористування;
- сформована готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою;
- сформоване почуття краси в її різних проявах, ціннісне ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва;
- розвинуті творчі здібності;
- сформовані елементарні трудові, технологічні та художньо-продуктивні навички, самостійність, культура та безпека праці;
- сформовані навички культури споживання;
- розвинуті творчі здібності, самостійність, ініціативність, організованість в ігровій діяльності та сформований стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому;
- сформоване вміння будувати дружні, партнерські стосунки та ігрові об'єднання за інтересами;
- сформовані доступні уявлення, еталони, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів навколишнього світу;
- сформована здатність застосовувати отримані знання у практичній діяльності, володіти способами пізнання дійсності;
- розвинуте наочно-дієве, наочно-образне, словесно-логічне мислення;
- сформований інтерес до пошуково-дослідницької діяльності;
- сформовані елементарні математичні уявлення, цілісна картина світу;
- сформована компетентна поведінка в різних життєвих ситуаціях;
- сформована культура мовлення та спілкування;

- засвоєні навички володіння елементарними правилами користування мовою у різних життєвих ситуаціях;
- сформовані загально-навчальні уміння: розуміє мету діяльності, планує і виконує необхідні дії, контролює та оцінює свої результати;
- сформовані організаційні вміння: уміє організувати робоче місце, орієнтується в часі, виконує вказівки педагога, доводить роботу до кінця, вміє працювати з посібниками;
- спостерігається прагнення до утвердження у новій соціальній ролі – школяра.